

Helge Larsen: Af de to lovforslag, vi har til behandling i dag, er det ene — det, der er fremsat af venstre og de konservative — et forslag, der svarer til det, vi havde til behandling allerede i foråret, og jeg gjorde dengang nogle bemærkninger til det, som jeg i det store og hele kan henholde mig til bortset fra nogle yderligere bemærkninger, som jeg gerne vil gøre henimod slutningen af det, jeg har at sige i dag.

Den væsentligste forbedring i funktionærloven, som her er foreslået, er jo uden tvivl reglerne om erstatning for usaglige afskedigelser. Sådanne regler har mit parti ønsket, og vi giver dem med glæde vor tilslutning. Således som de er foreslået i regeringsforslaget, er de væsentlig bedre end dem, der var foreslået i venstres og de konservatives forslag i foråret, og som går igen i det forslag, der nu er fremsat. De er bedre navnlig derved, at erstatningsreglen i regeringsforslaget er gradueret efter alder og anciennitet og kan gå helt op til 6 måneders løn, hvor VK-forslaget kun opererer med 3 måneder. Jeg gjorde ved første behandling af venstres og de konservatives tidligere forslag opmærksom på, at det ville være særdeles vigtigt, om man kunne gennemføre en graduering af erstatningen efter anciennitet, og det er netop det, der indeholdes i regeringsforslaget. Jeg finder dette særlig vigtigt, fordi det er de ældre funktionærer, der rammes særlig hårdt af usaglige afskedigelser; den yngre funktionær vil altid have lettere ved at få arbejde igen end den ældre.

Oprindeligt havde mit parti ønsket, at et særligt ankenævn skulle behandle sager om usaglige afskedigelser, men vi har frafaldet dette ønske, idet vi erkender, at det uden tvivl er rimeligst og mest praktisk at lade almindelige domstole afgøre sådanne sager, når domstolene i øvrigt har alle andre sager vedrørende funktionærloven.

En anden væsentlig forbedring er bestemmelsen om, at deltidsbeskæftigede med mindst 15 timers ugentligt arbejde hos en arbejdsgiver nu kommer ind under funktionærlovens regler. Der har ikke tidligere været faste regler her. Ved domspraksis er der givet visse regler, men her er tale om en udvidelse, som navnlig for de mange kvinder, der efterhånden beskæftiges ved deltidsarbejde — ikke mindst i butiksfagene

— vil være et meget væsentligt fremskridt.

De andre ændringer i regeringsforslaget giver mit parti også fuld tilslutning til. Det gælder udvidelsen af graviditetsydelsen, bestemmelsen om, at opsigelse altid skal ske skriftligt både fra funktionærens og fra arbejdsgiverens side, at forskud på provision skal modregnes i løn og ikke kan indtales som almindelig gældsfordring, og at konkurrenceklausulen kun kommer til at gælde funktionærer, der indtager en særlig betroet stilling. Det kan efter vor opfattelse ikke være rimeligt, at en arbejdsgiver som hidtil gennem en klausul kan hindre f.eks. en ekspedient i at nedsætte sig som selvstændig eller tage plads hos en anden arbejdsgiver i samme branche i indtil et år efter fratrædelsen.

Med disse bemærkninger om de væsentligste af ændringerne i regeringsforslaget skal jeg gå over til at gøre et par yderligere bemærkninger til det lovforslag, som er fremsat af venstre og de konservative.

Bestemmelsen i dette forslag om, at kollektive overenskomster mellem funktionærorganisationer og arbejdsgivere højst må indgås for 3 år og skal bortfalde efter denne periode, finder jeg helt urimelig, og jeg forstår i og for sig slet ikke, hvad hensigten dermed er. Organisationerne må vel selv forhandle sig til rette om, for hvor lang tid en overenskomst skal gælde, og helt urimeligt forekommer det mig i alle tilfælde at være, at man ligefrem vil lovfæste en bestemmelse om, at overenskomsten skal bortfalde efter 3 års forløb. Det forekommer mig, at lovgivningen bør sigte mod så stabile og rolige forhold på arbejdsmarkedet som muligt, og det kan efter min bedste vurdering den foreslåede bestemmelse ikke tjene til. Det afgørende må være, at der sikres funktionærerne ret til at organisere sig, og det er der sikret dem ret til i den gældende lov, og at der sikres deres organisationer ret til at forhandle med arbejdsgiverne, og også det er sikret.

Jeg tror afgjort ikke, at vi skal gå videre i retning af at lovfæste regler om, hvordan man forholder sig i virksomheder, hvis funktionærer er medlemmer af forskellige faglige organisationer. For mig at se — men det er muligt, at jeg ikke kan skue til bunds i problemerne, det erkender jeg — vil denne